

[illegible]

[illegible]

בס"ד.

פנקס הקהל

של

האַרטמאַננסווילער,

נעשה בשנת

תקצח לפ"ק.

על יד המורה ח"מ אשר אנשי הקהל הזה עומדים בגבול רבנותן

הק' רפאל וואורמסער,

העומד על משמרת ההוראה בק"ק זולעץ ואגפי'.

3

ב ע"ה.

תכתב זאת לדור אחרון - להודיע,

דאס בשנת תקצ"ז לפ"ק, הקהל דפה הארטמאננסווייללער יצ"ו
וועלכעס גאנץ וועניג אויס פאלגענדען בעלי בתים בעשטעהט; נעמליך:

יונה באכראך, אויך פרנס = פארשטעהער דער געמיינדע, אברהם עליאס, איצק
גרומבאך, אברהם גרומבאך, מאנל וויל, יחיאל דרייפוס, מאיר
העקער, איצק ליב נעטטער, יונה וויל, אלי' ביקארד, והאשה
טרייט'ל ווארמסער, אלמנת אייזיק ביקארד ע"ה. — פון כ'
ליבר בלאך בק"ק זולטץ - איין הויס, וועלכעס געהערט נעבען
דעם ... פון אברהם גרומבאך בעהויזט, פיר איינע סומא פון
פ"ר 800 זאגע אכט הונדערט פראנקען געקויפט, אונד
פ"ר 450 זאגע פיער הונדערט פופציג פראנקען אונד פונפציג - דורכן
אומגעבויט פערענדערט הוט, וואס צו איינעם בית הכנסת
איינגעריכטעט - וואס צוזאמען איינע סומא פון

פ"ר 1250 - זאגע צוועלף הונדערט אונד פופציג פראנקען,
פ"ר 600 - זאגע זעכס הונדערט פראנקען אויס היגען [illegible]
וועלכעס געגעבען מאנשי הקהל הנ"ל אונד געזאמעלטען
נדבות פון אנדערן אורטשאפטען זיין בעצאהלט וואהרדען.
דיא איבריגע זומא נאך דער רעסט צו בעצאהלען, אויס
פ"ר 650 - זאגע זעכס הונדערט אונד פינפציג פראנקען
ווירד דורך [illegible].

נאך געשלאסענער פערזאמלונג דעס הקהל הנ"ל איזט בעשלאססען
ווארדען דער פערטהיילונג דער פלעטצער צווישען בעזרת אנשים אלס
אויך בעזרת נשים, אונד דען איבריגען רעסט צו דען איבריגען חוב פון
פ"ר 650 צו פאלגענדעם איבער איינגעקאממען.

ארטיקעל 1. - עס זאללען דיא אנוועזענדען בעלי בתים אונד דיעזעלבען זייא
זייניגע געקויפטען פלעטצער בעזרת אנשים אונד
עבענזא פיר בעזרת נשים יעדער פלאץ בעצייכנונג
צו וואונג צו אייביגע צייט בריף - פריווילעגירט ווערדען.

ארטיקעל 2. בעזרת אנשים זיינד דיא פלעטצע אלזא פערטהיילט ;—
בצד מזרחית נעבען דעם ארון הקודש געגען צד דרומית
האט אברהם גראמבאך דען ערסטען No 1. נעבען דעם
ארון הקודש - אברהם עליאס דען צווייטען No 2.
אונד איצק גראמבאך דען דריטטען No 3. —
בצד מזרחית נעבען דעם ארון הקודש געגען צד צפונית
האט יונה באכראך דען ערסטען No 1. נעבען דעם
ארון הקודש, מאנעל וואל דען צווייטען No 2.
אונד טרייטעל וואלפסאהן דען דריטטען No 3. —
בצד דרומית האט יונה וואל דען ערסטען פלאטץ No 4.
מאיר הענדרה דען צווייטען No 5. יונה באכראך דען
דריטטען No 6. איצק גראמבאך דען פירטען No 7.
אונד מאנעל וואל דען פינפטען No 8.
ובצד צפונית האט איצק ליב נעטטער דען ערסטען
No 4. ליבמאן דען צווייטען No 5. יחיאל
דרייפוס דען דריטטען No 6. - אברהם עליאס דען
פירטען No 7. אונד אברהם גראמבאך דען פינפטען No 8.

ארטיקעל 3. בעזרת נשים זיינד דיא פלעטצע אלזא פערטהיילט ;—
אין דער געשטריקטען ... האט אברהם גראמבאך דען ערסטען
פלאטץ מצד צפונית ...
... No 1. - יונה באכראך דען צווייטען
No 2. - מאנעל וואל דען דריטטען No 3. - אברהם עליאס
דען פירטען No 4. - איצק גראמבאך דען פינפטען

5 מאָל - טרייטל וואָרמסער דען ערסטען. 6 מאָל - יונה וויל דען
צווייטען. 7 מאָל - אונד מאיר הירש דען דריטען. 8 מאָל
ובצד מערבית אבער אין דער הינטערן גאסע האט אייזיק ליב נייטאדט
דען ערסטען פרייז דער ברכה=גרויס אונגעוועהנליך. 9 מאָל אלי' ביינוועד
דען צווייטען. 10 מאָל - ירחמיאל דרייפוס דען דריטטען. 11 מאָל
יונה באכאראך דען פירטען. 12 מאָל - אייזיק גרומבאך דען פינפטען
13 מאָל - מאיר וויל דען זעקסטען. 14 מאָל - אברהם עלזאס
דען זיבענטען. 15 מאָל - אונד אברהם גרומבאך דען אכטען 16 מאָל.

ארטיקעל 4. דיא פלעטצע געוולן יעדעס יאהרען בעזעטצט ... אונד
טהייל זאנגעהאלטען, ביס זיך פרייס פאן גוטען יאהרען.

ארטיקעל 5. צור בעצאהלונג דעס אבגעמאלדעטען חוב'ס פאן 650
געוולן וואָהרענד גערס יאהרען פאן צעהן אין, וואכענגעלדער בעצאהלט
ווערדען. אונד צוואר אין צווייא קלאססען. דיא ערסטע קלאססע
בעצאהלט וועכענטליך 50 ... סאנטימס, אונד דיא
צווייטע קלאססע נור 10 ... סאנטימס. דיא ערסטע
קלאססע בעשטעהעט אויס פאלגענדען פערזאנען אלס יונה באכאראך
אברהם עלזאס, אייזיק גרומבאך, אברהם גרומבאך אונד מאיר וויל.
אונד דיא צווייטע אבער אויס פאלגענדען פערזאנען, אלס ירחמיאל
דרייפוס, מאיר הירש, אייזיק ליב נייטאדט, יונה וויל, אלי' ביינוועד, אונד
טרייטל וואָרמסער.

ארטיקעל 6. דיא וואכענגעלדער מיססען יעדע וואכע בעצאהלט
ווערדען. — ווער אבער זיינע וואכענגעלדער פאן דרייא מאנאטען
נאכצאהלט ... 600 ... געוולן
דיא ... צו ... פלעטצע ווערדען אין ...
... דאס ער דען ... מאנאטען ...

ארטיקעל 7. דער איבריגע [illegible] ווייס דעם בעשטראפונג
דיעזער ווערטענבערגער, נעבסט זיך בעזאגטער
חוב [illegible] זיין ווירד, זאלל איינגעווענדעט ווערדען
דאראויס זאלל נאך איינגעהאלט איין מקוה לצורך
הקהל מאכען צו לאססען, אהנע דאס [illegible] עטוואס היער
צו נאך בעזאנדערס [illegible] ווערדען זאלל.

ארטיקעל 8. אויף דיע ראהע אין דיעזער זיין [illegible]
צו האנדהאבען אונד צו ערהאלטען, זאלל דער
ראהע שטערער – ווער עס דאס ערסטע מאל, זייגט
[illegible], אדער [illegible], אדער [illegible] אין
גאטטעסדיענסט בבית הכנסת בעטרעפט – דאס ערסטע
מאל מיט 10 – אונד דאס צווייטע מאל אין דער [illegible]
[illegible] מיט 50 [illegible] לקופת ההקדש [illegible]
ווערדען.

נעשה פה ק"ק הארטמאננסווילער יום א' ט"ו
לחדש טבת יום אחר החינוך של בית הכנסת החדש הנ"ל
שנת תקצ"ח לפ"ק – דהוא דען 14 טן יאנואר 1838 למנינם,
בהסכמת אנשי הקהל הנ"ל [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

כה'יום יום א' ט"ו אלול תקצ"ט לפ"ק, והוא דען 25 אויגוסט 1839 ווארד
האבען זיך רוב אנשי הקהל דפה הארטמאננסווילער פערזאממעלט, אונד פאלגענדע
נייע פעראורדנונג בעשלאססען :

ארטיקעל 1. יעדער פערזאהן דער הייער הער צו וואהנען קאממט, אונד
געהאלטען, 5 צו בעצאהלען פינף פראנקען אלס איינטריטטסגעלד
אן קהל צו בעצאהלען.

ארטיקעל 2. עבענזא אויך דערוועלכע פערהייראטעט, פאן דיעזען
פערזאנען נאך פלאצע אין דער היעזיגען געמיינדע, אזוואהל בעדרוהט
אונד אלס בעצאהלט נאך איינען צו געזעטצטען צייטפונקט צו צאהלען אודער
צו צאהלען, אונד דאס זאנגער קהל פלאצע האט דארין יחיד דאס
פערמאגען זיך היער עטאבלירען בעי איינען פלאטצע אין היעזיגער געמיינדע
וואהנען אונד פערוואהנען ניך פערלאהנען.

ארטיקעל 3. יעדער פערזאהן דער דיע פאריגע ארטיקעל נישט
פערבראכט, אונד טייל דאס זאנגער זייך אויס אללען נאך אונד
פערבאזשטארט, זאלל אויסגעשלאססען.
מאהרשטיין
בעשלאססען אונד פאן רוב אנשי הקהל דפה אונטערשריעבען :

יעקב בר אלחנן אברהם ראווען

עלי בערנהיים אונד וואלף לעווי

דריפוס וואלף

מאיר העלער

כהיום יום א' ט"ו תמוז תר"א לפ"ק איזט דען 4 טען יולי 1841 למינס,
האבען זיך רוב איינער קהל דאהיער הארטמאנסווילער פערזאממעלט אונד
איבער דיא אויפנאהמע דעס כ' מענדלה כהן פאן ... אלס מיטגליעד
דעס היזיגען קהל'ס צו בעראטהשלאגען, אונד

אין בעטראכט דאס דערזעלבע איין שוויגערזאהן איינעס היזיגען בע"ב איזט
וועלכער אין דער פערפאסונג דער היזיגען ציין אינגעזעסענער כפי דעס בירגערמייסטער
האט, אונד עס אונבילליג וועהרע אויף איהן דיא ביידער לעצטער ארטיקעל
דעס היזיגען אונטערשטיצונגס קהל'ס בעשלוססעס איום א' ט"ו אייר תקצ"ט אנצווענדען
וועלכע יעדעם פרעמדען דער היער הער צו וואהנען קאממט, פאן דען נאך
פערהאנדלונגען קהל'ס פעסטגעזעצט אין דער היזיגער איינוואהנער דיא צו נייהען
אבער צו לעהרען, דיא ער פיר זיך אדער פיר זיינע פערזאן נ"י
פערפפליכטעט,

אין בעטראכט פערנער דאס דערזעלבע דיא איזט 1טען ארטיקעל
בעדינגטען בעשלוססעס פערגלייכונג 5 פראנקען אלס איינשטאנדסגעלד
צו בעצאהלען זיך איינגעוויליגט האט,

איזט פאן בעמעלדעטען איין שטיממיג פאלגענדעס בעשלאססען וואָרדען:

ארטיקעל 1. איזט פאן נון אן כ' מענדלה כהן הנ"ל אלס מיטגליעד דעס
היזיגען קהל'ס ערקלערט אונד אויפגענאממען, אונד האט גלייך וויא
יעדער אנדערער היזיגער בע"ב יעדעס רעכט צו גענייסען.

ארטיקעל 2. האט דערזעלבע נור דאס איינשטאנדסגעלד פאן פינף אונד צוואנציג
פראנקען צו געבען. דיא איזט ערסטען ארטיקעל דעס אונטערהאלטונגס
קהל'ס בעשלוססעס פערגלייכונגען זיינד, איזט אונד ליבע זיבער פ'
דער פערפפליכטונג דער ביידען לעצטען ארטיקעל יענעס בעשלוססעס
גענצליך בעפרייעט, דא דאס ער נאך בלייבען דיר פאן זיינעס
געוויזען פערפאסטער כ' זעקהס עליאס ערהאלטונג צווייער איינגעזעס=
... נעמליך איינגעטראגען אין No. 7 בצד צפונית,

אונד איינר בעטרעגט נ"פ .15 No. אין בעסטען [illegible] אונד [illegible].

בעשלאססען אונד פאן רוב אנשי הקהל דפה ווא וויר אויך פאן דעם
[illegible] ס' [illegible] אונטערשריבען: [illegible]

[illegible]

Jonas Bacharach

Kommisey 1845

כהיום יום א' ט"ו סיון תר"ד לפ"ק. דען 2 טען יוני 1844 [illegible],
האט זיך רוב אנשי הקהל דפה הארטמאננסווילער פערזאממעלט, אום דער
[illegible] [illegible] פלאטץ אין היעסיגער געמיינדע צו [illegible].

ערוואגענד דאס דיא אונט ארטיקעל 5 דעס קהל'ס בעשלוסס מיום א' ט"ו
טבת תקצ"ח לפ"ק (14. Janvier 1838) [illegible] דער [illegible]
[illegible], ווא דאס [illegible] [illegible] איזט, אום [illegible]
[illegible] [illegible] איינעס מקוה לצורך הקהל [illegible]
[illegible] [illegible] ווערדען צו [illegible];

ערוואגענד דאס דיא [illegible] איינעס נייען מקוה [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] איזט, אונד [illegible]
[illegible] [illegible] איזט, אלס דיא [illegible] איינער
[illegible] אין היעסיגער געמיינדע, [illegible] צו [illegible];

ערוואגענד ~~[illegible]~~, דאס [illegible] [illegible] דער [illegible], אונד
[illegible] דער [illegible] איזט, [illegible] ווא [illegible]
דיא בעזרת אנשים אלס בעזרת נשים [illegible] האבען, אונד אין [illegible]

דאס פראטאקאלל 6 דען קראנקען(?) בעשלאססען דאס ניט בעזאנדער
פלעטצע ווייטער אן אויסלענדער(?) פֿאללען ;

ערוואגענד צוגלייך, דאס עס נאטהיג איזט נאך איינע ריהע דען קהל'ס
פלעטצען בעזרת אנשים צור מעריב = זייטע צור בעזעצונג בעשטימט
ווערדען מיססען, דורך פֿערלאזונג צו פֿערקויפֿען ;

האט רוב הקהל בעשלאססען :

איינציגער ארטיקעל – עס זאלל צוגלייך צור פֿערלאזונג דער קהל פלעטצע
נ"ו 5, 6, אונד 8 אין הינטערען איינגאנגער(?) בעזרת
אנשים, אונד – נ"ו 8 אונד 11 בעזרת נשים
געשריטטען ווערדען. נעמליך נ"ו 5 בצד דרומית
וועלכער איזט דער. נ"ו 8 דער גוטשטיין(?) = זייטען(?) בעזרת
נשים דעס מאיר הירש(?) געהעריג. נ"ו 6 בצד צפונית
אונד וועלכער איזט דער נ"ו 11 דער הינטערע = פלעטצער
בעזרת נשים דעס יחיאל דרייפֿוס געהעריג, אונד עס
אין קהל אנהיימגעפֿאללען זיינד, אונד נעמליך נ"ו 8 –
בצד מערבית אהנער אויסער ווייבער = פלעטצער, אונד
דען צוזאמ פֿיר דיר פֿערקויפֿען דעס קהל'ס מקום
אנגעוויזען ווערדען.

אין פֿאלגע דעסס בעשלוסס איזט מאן צוגלייך צור פֿערלאזונג געשריטטען
פלעטצע געשריטטען, אונד דיא פֿערלאזען דען מייסטבעטהענדען צוגעשלאגען ווערדען.
– נעמליך נ"ו 5 בצד דרומית בעזרת אנשים איזט דער נ"ו 8 דער
גוטשטיין = זייטער בעזרת נשים דעס פייס באכראך פֿיר איינע סוממא פֿאן
פ' 40 דעם זעלבער פֿיר איגען פֿערקויפֿט .
נ"ו 6 בצד צפונית בעזרת אנשים נ"ו 11 דער הינטערע = פלעטצע
בעזרת נשים דעס איצק גרומבאך פֿיר איינע סוממא פֿאן פ' 45
זעלבער פֿיר איגען פֿערקויפֿט, אונד
נ"ו 8 בצד מערבית בעזרת אנשים אהנער אויסער

6

ווייבר = פלאטצר פֿיר איינע סומא פֿין רת 33 גולדן דרייא

איינע דרייסיג פראגען , דעם אברהם זולמאן וואהנהאפֿט אלהיער.

מיט וועלכען פלאטצען דיא בראגער [illegible] גאנז וויר יעדער אנדערר זוויטנ=

[illegible] דער היזיגען [illegible] פלעטצען , יעדאך אונטער בעדינגונג

דאס [illegible] קהל׳ס בראוס מיום א׳ ט״ז אלול תקצ״ט לפ״ק —

(25. Août 1839) [illegible] דאס [illegible]

אדער [illegible] פֿין פלאטצען אין [illegible] מיט [illegible]

[illegible] צו וועלכער [illegible] וואלטען אונד [illegible]

[illegible] בראוס אונד [illegible] דער [illegible] פֿין דיא קהל

[illegible] אונטערשרייבען וואררען איזט.

אונד דען [illegible]

[illegible]

געשעהען אלהיער [illegible] טאג [illegible] יאהר [illegible]:

הײַנט האט יוסף בר יצחק אונד זײַנעם
ברודער אליהו בר יצחק : שלום היניג בב
אונדזער כלה אײַנגעזעצט : אונד געגעבן .
אללעס [illegible] וואס דיזע [illegible] בר
בר [illegible] . אונד [illegible] געגעבן אונד
די [illegible] מיט [illegible] כלה [illegible]
בר [illegible] דיזע [illegible]
דיזער [illegible] f=40 [illegible]
[illegible] f=40 [illegible] שלום [illegible] זיין
דיזעס . 1849
Den 16. Januar.

אליהו בר יצחק [illegible]
[illegible] f= [illegible]
[illegible]
[illegible]

אליהו בר יצחק
צאלט 5 fr
צאלט 5 f

Lion Joseph

Isaac Lion

יוסף בר יצחק
[illegible] fr 5 צאלט
[illegible]
[illegible]
[illegible] בר [illegible]
יוסף בר יצחק צאלט 5 fr
צאלט
צאלט 5 [illegible]
צאלט [illegible] 5

7

[illegible]

1849 [illegible] 3

[illegible]

5 [illegible] 1851 [illegible] 5

[illegible] 10 [illegible] 5 [illegible]

[illegible]

[illegible] 1849 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 20 [illegible]

[illegible]

[illegible] 10 [illegible] 1849

[illegible] 15

[illegible]

[illegible] 5 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 20 [illegible]

היינטיגען האט אונזרה דער קהלה וולדם ...
הרביגן די ... וויא ווען ... היינטיגן
... די הערט ... ... 19 ... 1851
האט ... אין ... פון - 5
... ...

5

אויגוסט ... 1847 האט די ... דער ...
איין ... וואס ... ... פר ...
פרימה ... ... סומה ...
זילבר ... ... האט 20
... ... די ...
דר 5

ביום א ר"ח אייר תרי"ל לפק [illegible] הארעמאנשוויל

לצר [illegible] חברה [illegible] — 5 centimes

[illegible] — 10 centimes

[illegible] שבת [illegible] — 10 centimes

[illegible]

[illegible] חולים [illegible]

חברה [illegible]

[illegible] חברה [illegible] — 10 centimes

[illegible] — 10 centimes

[illegible] — 1 franc

[illegible] — 1 franc

[illegible] — 5 francs

[illegible] חברה [illegible]

[illegible] חברה [illegible] — 1 franc

[illegible]

[illegible] חברה [illegible] חולים [illegible]

חברה [illegible] חברה [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

12 [illegible]

סעי׳

[illegible] 14

[illegible]

[illegible] 15

[illegible]

[illegible]

[illegible] 16

[illegible]

[illegible]

[illegible] 17

[illegible]

[illegible] 18

[illegible] נעשה על ידי הק׳ כמר יעקב אולמן שי׳ דמלמד מק״ק הארטמאנשוויללער

יום ה׳ ד׳ אייר תר״ו לפ״ק [illegible] le 30 avril 1846 à Hartmannswiller

[illegible] 19

50 cents [illegible]

[illegible] 20

[illegible]

5 Cent [illegible]

[illegible] 21

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ללה״ב

[illegible]

יונה וויל

אברהם [illegible]

[illegible]

אליה וויל

אברהם בר יהודה

[illegible]

[illegible]

דוד [illegible]

[illegible]

מנחם כהן

[illegible]

[illegible] 4 [illegible]

[illegible]

1. Artikel

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 10 [illegible]

2. Artikel

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 10 [illegible]

3. Artikel

[illegible]

[illegible]

4. Artikel

[illegible]

[illegible] 15 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1/2 [illegible]

[illegible] 1848 [illegible]

33

